

ELS GRADUATS DE 2N DE CFGM

ELS GRADUATS DE 2N DE BATXILLERAT

lletres del món

INSTITUT MANUEL SALES I FERRÉ

NÚMERO 9

JUNY DE 2012

Uldecona

donatiu 1 euro

03	EDITORIAL
04	BONES PRÀCTIQUES
06	RACÓ CIENTÍFIC
07	ESCOLES VERDES
08	TALLER LITERARI
10	ESPORTS
12	AULA D'ACOLLIDA
14	RACÓ ARTÍSTIC
16	DELICATESSEN
15	DELICATESSEN
18	ACTIVITATS EXTRAESCOLARS
19	L'INSTITUT DIA A DIA
27	TAULER D'ANUNCIS

Consell de redacció: Ma Pilar Aparicio Aznar, Jovita Escuin Sebastià, Carme Estellé Orfí, Anna Forcadell Geira, Mercè Izquierdo Zaragoza, Ricard Reverter Forcadell, Amada Rodríguez Llorente, Joan Orfí Ferreres, Lara Sancho Reverté.

Disseny portada: Teresa Fontanet Cardona.

Assessoria lingüística: Àngela Buj Alfara.

Sempre que penso en l'època que estem vivint em ve al cap aquella cançó de *Siniestro Total* que deia "malos tiempos para la lírica"... ara podríem dir "malos tiempos per a tot". I em pregunto, per què? Creieu que la gran majoria de gent d'aquest país es mereixia això? Jo crec que no; crec que és una crisi calculada per una minoria de gent, que continua vivint igual de bé o millor i que només l'estem patint la gran majoria. Bé, no sóc jo una experta en economia i, per tant, potser no toco vores, però el que és ben cert és que les retallades a tots els nivells les patim la gent del carrer, la gent que ens guanyen el pa cada dia. Les retallades, com bé sabeu tots, afecten tots els nivells, essent els col·lectius més afectats sanitat i educació. Quina pena! Els dos pilars que han de ser més forts en una societat del segle XXI són els que es veuen més afectats.

El nostre institut, el curs que ve, es veurà afectat. Hem passat uns anys gloriosos quant a dotació. Des del 2005 hem estat gaudint d'un Pla Estratègic que ens ha aportat molts avantatges; avantatges que ens hem guanyat treballant, tot un seguit de professors i professores, de manera molt dura i activa, sense importar-nos el nombre d'hores que dedicàvem perquè el nostre centre anés pujant de qualitat dia rere dia. Ho hem fet amb la convicció que tot el nostre esforç beneficiava el nostre alumnat. Us dic tot això perquè ara que vénen les vaques flaques, hem de continuar lluitant, perquè les anomenades retallades, afecten el menys possible al nostre centre i per consegüent el nostre alumnat. Així, estic segura que ho farem, tota la comunitat educativa!

Hem d'escollir el destí que preferim; hem d'oblidar

el pessimisme i la desil·lusió i els hem de transformar en creativitat; hem de cercar els mitjans que ens conduiran a poder pensar de nou, que existeix l'esperança de canviar, almenys, alguna cosa.

No és encara hora d'enumerar què passarà el curs vinent, perquè les dotacions econòmiques i de professorat, encara s'estan gestant. A les reunions de principi de curs, us en farem una explicació detallada de com ha quedat el curs 2012/13, tot esperant que no afecte massa l'ensenyament-aprenentatge dels nostres joves.

El que ja sabem amb seguretat és el nombre de grups assignats per al proper curs: 3 grups de 1r; 2 de 2n; 3 de 3r i 2 de 4t d'ESO. Un grup de 1r de batxillerat i un altre de 2n. Un grup de 1r de CFGM i un altre de 2n. També disposarem d'un aula d'acollida i si la plantilla del professorat ens ho permet, d'un aula oberta.

Ha acabat un altre curs, per a l'alumnat que l'ha aprofitat: moltes felicitats, i per als que no ho han fet tant: encorajar-vos que rectifiqueu perquè cada vegada més, el saber serà més necessari en la societat del futur. Als alumnes de 2n de batxillerat, que ja s'han examinat de selectivitat, i que el proper curs ja no seran amb nosaltres, molta sort en el camí que prengueu i recordeu que l'institut serà sempre "casa vostra".

Bon estiu!

Ma del Pilar Aparicio Aznar
Directora de l'Institut Manuel Sales i Ferré
Ulldecona, juny de 2012

UNA EXPERIÈNCIA DE TREBALL EN XARXA A LA WEB: VIATJAR PEL PATRIMONI DE LA HUMANITAT SENSE SORTIR DE L'AULA

El projecte que presentem forma part de les activitats que el Departament de Ciències Socials portem a terme amb l'alumnat per tal d'explorar les possibilitats educatives del món digital i acostumar els joves a treballar en equip. Ha estat programat a principi d'aquest curs i portat a terme amb alumnes de 3r d'ESO.

Es porta a terme al llarg d'un trimestre, a raó d'una hora setmanal, durant la primera meitat del qual es treballa confeccionant mapes muts físics i polítics seguint un sistema tradicional de consulta d'atles i mapes digitals. L'objectiu és reforçar el coneixement de cada alumne en temes de geografia física i política, de manera que cadascú pugui practicar en funció del seu nivell de coneixements previ. Invertim en aquesta tasca unes 10 hores.

A partir del moment en què es tanca el bloc dedicat a la confecció de mapes el professor presenta als alumnes la proposta d'experiència, basada en la confecció conjunta d'un espai web on cadascú fa una proposta d'itinerari turístic a un element o conjunt que té la categoria de Patrimoni de la Humanitat, concedida per la UNESCO.

L'objectiu primer d'aquesta activitat és introduir l'alumnat en el coneixement de la UNESCO i del concepte de patrimoni, dins del context de l'estudi de les organitzacions supranacionals i de globalització que es treballa al temari de 3r d'ESO. A més, els serveix per valorar el fet que les pintures rupestres de l'Ermita de la Pietat formin part d'aquesta classifica-

ció.

La metodologia de treball és la següent:

- ⇒ Es mostra al grup la pàgina dedicada als elements que són patrimoni de la humanitat i es comenten l'estructura i els conceptes previs necessaris: què és la UNESCO, perquè hi ha conjunts que han estat declarats patrimoni de la humanitat, quins requisits s'han de complir per a formar part de la categoria, què suposa formar-ne part...
- ⇒ Cada alumne tria un lloc i busca informació en relació a un guió previ, que pot alterar si ho creu adient. Selecciona i classifica la informació amb dos objectius: **redactar** una proposta d'itinerari en un document de word per tal de ser revisada per la professora i **confeccionar** una pàgina de la wiki un cop la seva proposta hagi estat revisada.

L'única condició és no repetir un element que ja hagi estat treballat per una altre company i afegit a la web.

Els continguts s'organitzen per tal d'oferir una informació clara i concisa sobre com arribar, breu descripció, any de reconeixement com a patrimoni de la humanitat, història o evolució del lloc, elements més significatius, gastronomia de la zona... S'insisteix en la necessitat que les imatges o altres formats documentals siguin un complement al text, per tal de fer la pàgina atractiva als possibles interessats.

L'avaluació es porta a terme considerant els continguts i la manera de presentar-los. Es valora la correcció a l'hora d'escriure, la coherència, la creativitat i l'ús de fonts variades, que han d'estar referenciades al final de cada pàgina.

En general es tracta d'una activitat que engresca l'alumnat i en la qual uns aprenen dels altres tant en allò que es refereix a disseny de la pàgina, procediment per incorporar els continguts, formats utilitzats... En aquest sentit parlem de treball en equip, encara que l'activitat sigui plantejada com a individual. Cada pàgina és confeccionada per un alumne, però el resultat final depèn de tots i es procura que els problemes siguin resolts entre ells. Un cop veuen

el resultat a la web se senten gratificats i els agrada servir d'exemple. La llarga llista de llocs declarats Patrimoni de la Humanitat permet treballar amb diferents grups i durant més d'un curs.

De moment ho hem fet al llarg del primer i segon trimestre d'aquest curs que ara acaba. Podeu veure el resultat a l'adreça <http://viatjar-pel-patrimoni-de-la-humanitat.wikispaces.com/>.

Esperem poder continuar millorant la proposta els cursos següents.

Victòria Almuni Balada

Departament de Ciències Socials

The image displays two screenshots of a wiki website titled "viatjar-pel-patrimoni-de-la-humanitat".

The top screenshot shows the "home" page. The heading is "VIATGES VIRTUALS PEL PATRIMONI DE LA HUMANITAT". Below the heading, there is a paragraph: "Aquesta és una wiki amb finalitats educatives creada pels alumnes de 3r d'ESO de l'Institut Manuel Sales i Ferré d'Ulldecona." and another paragraph: "El nostre objectiu és viatjar pel món amb la imaginació i proposar visites a conjunts històrics o naturals que han estat declarats patrimoni de la humanitat." There is a map of Catalonia with several locations marked: Lleida, Barcelona, Tarragona, and Ulldecona. There is also a photograph of a building.

The bottom screenshot shows a page titled "Antiga Ciutat Maya de Calakmul". The heading is "ANTIGA CIUTAT MAYA CALAKMUL". There are two photographs of the ruins. Below the photographs, there is a text box: "Zona geogràfica: Esta situada sud-est de l'estat mexicà de Campeche, a la regió del Petén campechano i esta dins de la reserva de la biosfera de Calakmul".

LA CAIGUDA MÉS LENTA

En el primer trimestre, l'alumnat de 1r d'ESO va realitzar en petits grups diferents investigacions seguint el mètode científic (observació, emissió d'hipòtesis, experimentació i comunicació dels resultats). En cada classe de 1r van fer 6 investigacions diferents, preguntant-se el perquè de: la velocitat de dissolució del sucre, l'alçada del bot d'una pilota, la resistència d'un pont, la resistència d'un mocador de paper xop, la força dels imants, i la velocitat de caiguda dels paracaigudes. Cada grup va llençar les seves pròpies hipòtesis, i les va comprovar dissenyant un experiment per tal d'arribar a unes conclusions, experiment que va exposar a classe, finalment la resta de la classe els va fer preguntes i valoracions.

Una de les possibles activitats proposades era la realització d'un vídeo però sols se'n va fer un i va quedar molt simpàtic però poc rigorós científicament parlant.

Després se'ns va tornar a presentar l'oportunitat de fer més vídeos per presentar-los al Concurs de vídeos científics, X(p)rimenta, de la Fundació Recerca en Acció, i ens vam posar mans a l'obra, vam treballar molt en hores de classe però també en hores fora de l'horari escolar, tot l'alumnat de primer

d'ESO, alguns més implicats perquè no tots podien figurar en els vídeos ja que una de les bases fixava el màxim de 5 alumnes per cada vídeo, i això suposava un màxim de 30 alumnes d'un total de 48 alumnes de 1r, però tothom va col·laborar amb molta il·lusió i sentiment de grup.

També va haver moments de dubtes i de nervis, i fins i tot algun que altre conflicte, perquè el temps se'ns acabava o perquè no tothom feia el que havia de fer, però ho vam anar superant tot fins que vam aconseguir acabar els 6 vídeos dins del termini establert. Quin descans! I els vídeos no estaven gens malament, estàvem satisfets de la feina feta i dels resultats també. Però calia ser realistes perquè segurament hi haurien molts vídeos i molt ben fets, així és que ens havíem de quedar de moment amb el bon regust de la feina ben feta.

Escena del videoclip guanyador:
Marilen, Georgiana, Paula, Pep i Pau

Però finalment també el jurat va valorar la nostra feina de grup i va premiar amb una menció un dels nostres vídeos, quina emoció! El premi a tots: un viatge de tot l'alumnat de 1r d'ESO a Castelldefels, a l'Escola d'Aeronàutica, per veure als companys recollir el premi. Convidarem les nostres famílies i farem una volteta per Barcelona, ens ho hem guanyat!

Amada Rodríguez Llorente

NOTÍCIES BREUS

L'alumnat que ha cursat l'optativa **Juguem net** ha realitzat un taller de construcció de joguines amb material reutilitzable.

Els responsables de les Escoles verdes del Col·legi Ramón y Cajal i l'Institut Manuel Sales i Ferré i els responsables municipals s'han reunit per planificar un acció conjunta en relació a l'ús de la bicicleta. Durant una setmana l'ajuntament i les associacions de jubilats organitzaran unes vies verdes per facilitar l'accés en bici de tot l'alumnat a l'escola i a l'Institut.

REFLEXIONEM: PODI I ANTIPODI

PREMIS VERDS

MILLOR AULA: Aula oberta
MILLOR GREERWORKER: 3r A
MENCIONS: 1r BAT- 2n B

PREMIS GRISOS

MENCIONS: 2n BAT-4t A
MILLOR GREERWORKER: 3r B
MILLOR AULA: 3r B

TREBALLEM LA INTERDISCIPLINARIETAT

L'alumnat de 3r s'ESO ha elaborat en anglès textos adreçats a unes altres matèries; concretament per a les assignatures d'Educació Física i Ciències Socials.

THE HISTORY OF THE FRISBEE

The first frisbee appeared in the United States (San Francisco, California), around 1903, when teens in Bridgeport had fun throwing cake moulds made by 'Frisbie Pie Company'. However, its introduction was due to soldiers in military bases after the Second World War.

CHRONOLOGY

1946: Walter Frederick Morrison patented the first frisbee called 'Pluto Patter', which wasn't successful, because it broke every time it fell.

- 1950: The toy company 'Wham-O' bought the patent from Morrison and started making it from plastic. It changed, and it became very popular. Finally, the same company started making toys and games where Frisbee had to be used. Then, ULTIMATE appeared, made up of all these games.
- 1967: The International Frisbee Association was created, as well as their first regulations.
- 1974: The first frisbee competition was celebrated in Pasadena, California. It was called

Rose Bowl.

Little by little, it has changed, until it has become bigger (from 20 to 25cm of diameter). Now, there are a lot of types of frisbees.

TYPES OF FRISBEES

- Used at *Golf with frisbee*; it's smaller.
- Used at dog competitions; it's spongier.
- 'Saturn ring-shape'; they fly further.
- 'Flashlight frisbees'; with phosphorescent material.
- 'Whistling frisbees'; they whistle when they fly fast.

Albert Blasco

THE UAE PRESENTATION

Last Friday, Carme Almuni came to give us a talk on the United Arab Emirates. The UAE have existed for 40 years, they were created by the sheikhs. Before this, only tribes of nomads lived there. At the beginning, the country was populated by English people. Nowadays the UAE has got man-made islands, the Buj Dubai (the highest building in the world), a lot of vegetation, the Emirates Palace Hotel (with a conference centre and a spa), the Ferrari World (a Formula 1 amusement park), the second biggest mosque in the world (the first is Mecca). It's made of marble and nacre, and it has got the biggest lamp and the biggest carpet in the world.

Their pets are camels and falcons. Falcons are very prestigious for men.

Before the meals, they always have coffee and dates. They don't drink cold or alcoholic drinks and they don't eat pork. When they finish work they

always drink a hot tea.

In the UAE women are usually covered up, but they can choose what they want to wear. They can also work.

The UAE distribute the money among the population, they've got oil. Saudi Arabia has got oil too and Qatar has got gas.

Carme Almuni lived 20 years in La Sénia, after that she went to the USA for 3 months as an au pair and studied at university in California (Riverside), but she

stayed there for 8 years. There she met her husband. They went to live in La Sénia, but there they weren't very well accepted, so they moved to Abu Dhabi. They have had four children.

At the end of the presentation she made a draw, we could win a bottle of Arabic perfume. Guillem won it.

MAXIMILIAN V. W.

L'ALUMNAT DE 2N D' ESO CONTINUA CONREANT LA POESIA

NATURALEZA

Nadie sabe qué está pasando.
Los pájaros están cantando,
las flores están saliendo y
todos nos estamos moviendo.

Es la llegada de la primavera,
la que nos da frutos como la pera.
Es la llegada de la primavera,
la que también la sangre nos altera.

Anna Reolid (2n ESO B)

Alumnat de l'AEE del nostre institut, en la V trobada de centres de Secundària, PCEE a les Terres de l'Ebre. Tortosa 18 d'abril.

NIT COMARCAL DE L'ESPORT

Dos alumnes del nostre institut, Joan Callarisa Millan de 4t d'Eso i Pau Sorli Santamaría, de 1r d'Eso, van estar premiats en la 24a edició de la Nit de l'Esport Comarcal al Montsià que es va celebrar a la Galera el 26 de maig. Van ser guardonats pels excel·lents resultats esportius obtinguts en la competició del Tennis Taula, durant l'any 2011.

El nostre institut també va rebre un reconeixement, dintre de les ENTITATS ESCOLARS, per la seva trajectòria i comportament en la participació de diversos esports, des de l'any 1980.

Joan Callarisa Millan - Cinta Espuny
 Pau Sorli Santamaría - Isabel Sales

Lletres del Món

SORTIDA A LA VIA VERDA

El passat 11 d'abril els alumnes de primer de batxillerat van realitzar la Via Verda. La sortida va durar tres dies i vam partir des de Roquetes, lloc d'inici de la Via Verda.

El primer dia vam fer 50 quilòmetres, fent una parada a la FontCalda per dinar. A la tarda vam arribar al poble on havíem de passar la nit, Horta de Sant Joan. Després d'una bona dutxa a l'alberg, vam fer una volta pel poble fins l'hora de sopar.

El dia següent ens vam aixecar ben d'hora i vam veure que els temps no ens acompanyaria. Les nostres expectatives no van fallar i, efectivament, va ploure. La pluja ens va acompanyar durant tot el dia. Tot i això, vam agafar les bicicletes i vam continuar endavant. Un cop realitzats els primers quilòmetres del dia, uns quants alumnes van haver d'abandonar i fer camí cap al segon alberg Prat de Comte, perquè no podien aguantar les condicions meteorològiques. La

resta del grup vam continuar fins arribar al final de la Via Verda, tot realitzant 90 quilòmetres en total. Per acabar el dia, alguns més tard que altres, tots vam acabar adormint-se.

El tercer i últim dia van fer una excursió a peu fins a la Font Calda. Alguns atrevits es van banyar al riu, tot i que feia mal temps. Vam dinar a l'alberg i a la tarda vam agafar les bicis per emprendre la tornada cap a Roquetes.

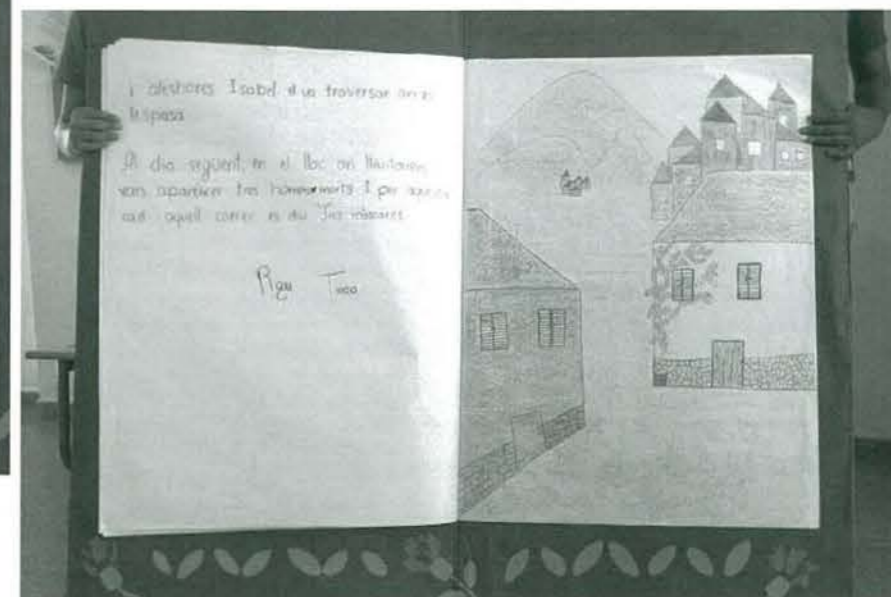
Aquesta experiència, a part de millorar la condició física, també ens ha servit per a millorar la relació entre els companys i professors; Lara Sancho, Paco León i Joan Ortí; als quals els donem gràcies per la seua paciència i per fer possible aquesta experiència.

Sofia Luis i Marta Itarte

Aquest trimestre a l'Aula d'Accollida hem estudiat els verbs, hem fet moltes fitxes. També hem fet un llibre molt gran amb molts de contes. Podríem dir que és el llibre amb contes de tot el món perquè hi ha contes de Romania, Moldàvia, Perú, Marroc, Pakistan i altres. Quan l'hem acabat, hem començat a cosir-lo per enganxar els fulls a la tapa i els professors i els alumnes de l'Aula d'Accollida l'hem signat.

Al final de tot el trimestre hem fet uns exàmens de comprensió lectora, comprensió oral i comprensió escrita. Ara que ja ha arribat l'estiu us volem desitjar

Bones vacances d'estiu!!!!

L'EDUCACIÓ VISUAL I PLÀSTICA A L'ESO, MOLT MÉS QUE DIBUIXAR

Sovint es tendeix a pensar que en aquesta matèria allò que es fa és dibuixar i pintar. No obstant, si observem i ens parem a pensar per un moment, ens adonarem que el nostre entorn està ple d'exemples els quals tenen algun tret comú amb el món visual i/o plàstic.

Estem envoltats d'informació visual, ja sigui quan anem pel carrer i observem cartells, quan encenem la televisió, quan llegim revistes o quan consultem informació en una web o fins i tot quan comprem productes en el supermercat. I què me'n dieu d'aquells objectes que utilitzem a diari? Des d'aquella forquilla amb la qual ens posem el menjar a la boca, la roba amb la qual vestim, fins el raspall de dents amb forma ergonòmica, tots els objectes són dissenyats per a ser funcionals, però, alhora, també per a ser atractius.

En una societat de consum com és la nostra, cap objecte ens sedueix perquè sí. Realment darrere no hi ha una intenció "innocent" i, si bé és veritat que el disseny ha contribuït a la reducció dels costos de producció i a fer-nos la vida més fàcil i atractiva, també ho és el fet que vivim en una societat subjecta al fenomen canviant de la moda.

És per tot això que l'Educació visual i plàstica pretén educar els nostres sentits, les nostres habilitats per crear, així com fomentar el nostre esperit crític. Les competències que es desenvolupen al llarg de l'ESO ens faran ser conscients i gaudir del fet artístic no solament quan contemplem una obra artística, sinó també ens ajudarà a entendre les relacions matemàtiques i l'espai de la composició d'una obra arquitectònica, a analitzar les seqüències i els plans d'una pel·lícula, a comprendre altres cultures amb la seva manera d'expressar-

se,... Però també ens proporciona eines per atrevir-nos a ser innovadors alhora de concebre i treballar amb materials per construir amb les mans les nostres pròpies creacions, sense defallir al primer intent si les coses no surten, en un primer moment, tal i com ens ho havíem proposat.

Quan s'entén i s'assimila aquesta interdisciplinarietat amb els diferents camps, és quan realment es gaudeix del fet artístic, perquè és llavors quan veraderament ens adonem que, en aquest món, tot està relacionat.

Tanmateix, com es transmeten tots aquests coneixements al nostre alumnat? Certament l'assimilació dels coneixements és un procés gradual que es va treballant durant els tres cursos (2n, 3r i 4t d'ESO) en els quals s'estudia la matèria i durant els quals aquests coneixements es van ampliant.

Alumnes de 4t treballant la tècnica del gravat amb linòleum.

A segon d'ESO es donen a conèixer els elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla, amb els quals construïm formes més complexes, però també ens adonem que poden ser molt expressius per si mateix. Aprenem a treballar el color i com aquest pot influir psicològicament, o com pot estar ple de significat en unes cultures i no tant en d'altres. Diferenciem entre formes abstractes o figuratives i sabem que una realitat pot estar representada amb diferents nivells icònics. Comprenem com la grandària i la proporció és una relació comparativa entre diferents objectes o parts d'un tot, i comencem a ampliar els nostres coneixements de geometria plana.

El següent curs, a 3r, la matèria es treballa durant un trimestre. Els coneixements que ja sabem del curs anterior els utilitzem per analitzar i crear missatges visuals. Ens convertim en dissenyadors de cartells, etiquetes, envasos... Aprofundim en la manera com la composició d'una creació emfatitza el nostre missatge, en definitiva, fem servir els recursos plàstics per aconseguir una finalitat concreta.

L'alumnat que a 4t tria com a optativa la matèria, realitza un petit tast dels diferents camps d'aplicació de la matèria. Es treballen diferents tècniques artístiques bidimensionals i tridimensionals, analitzem i treballem amb diferents materials, donant-los un ús diferent del que realment tenen i treballant les diferents propietats que ens poden oferir. També treballem amb les noves tecnologies com una eina més, i ens endinsem en el món del disseny gràfic i de producte.

El que es pretén, en conclusió, és fer conscient al nostre jovent de la importància del fet artístic, i com aquest influeix en nombrosos camps d'aplicació, però també fomentar l'esperit crític a més del treball procedimental.

Teresa Fontanet Cardona
Cap de Departament de Visual i Plàstica

Exposició d'interpretacions de quadres famosos realitzats amb tres dimensions i amb materials reciclats.

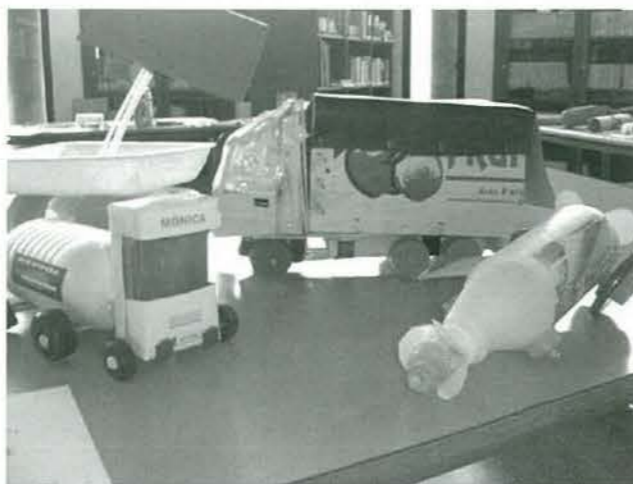

Joguet és la paraula que volem comentar a l'article corresponent d'aquest número. I ens saltem l'orde que seguïem, i deixarem les lletres h i i per a altres articles. El motiu d'aquesta petita alteració és escriure sobre el llibre *Els jocs i la tradició lúdica de Sant Mateu al segle XX*. L'autor és el professor del nostre centre Joan Ortí Ferreres. El company Joan Ortí és professor d'Educació Física i també d'Activitats recreatives en el medi natural, en els ensenyaments de Magisteri a la Universitat Jaume I. I és doctor en Didàctica de l'Educació Física amb la tesi «Els jocs i esports tradicionals d'arreu del món a través de la iconografia filatèlica».

El llibre del nostre company i professor ha estat editat per Onada Edicions, de Benicarló, i és el número 3 de la col·lecció Eines. Té 164 pàgines i presenta un recull de 124 jocs a més d'una classificació d'aquests per habilitats. En cada joc s'explica el seu desenvolupament, les regles, i s'hi pot acompanyar un dibuix o fotografies.

El llibre ens interessa pel seu valor etnogràfic ja que, basat en fonts orals, recull pràctiques lúdiques de persones nascudes a la primera mitat del segle XX i, tot i que se circumscriu a la població del Maestrat, nogensmenys ens serveix de recordatori de molts de jocs a què jugàvem quan érem menuts i que ja hem oblidat. També és una bona guia per a emprendre una investigació d'aquest tipus i per a promoció de maneres tradicionals d'ocupar el temps de lleure, amb elements molt més simples, però no per això menys eficients i/o emocionants que les típiques maquinetes amb pantalleta, que amb posterioritat han substituït moltíssimes de les pràctiques que el professor Ortí ens explica en el seu llibre. Per contra, els jocs de la nostra infància, i la dels nostres

predecessors, tenen un component molt més actiu de l'individu que no altres jocs que han arribat després en què es cerca una mínima activitat física que se circumscriu, de vegades, a un mínim moviment de la falange dactilar. També, és clar, que molts d'aquests jocs tenien el seu escenari a l'aire lliure i eren grupals i que d'altres, d'acord amb l'evolució de les formes de vida quotidianes, han anat canviant cap a l'aïllament de l'individu i han deixat de fomentar el sentiment de grup.

Imatge: Taller de joguets amb material reciclat. Alumnat de 1r d'ESO.

A part de la vessant ludicosocial del treball, ens interessa també l'aspecte lingüístic de què l'etnografia no se'n pot deslligar i és per això que hem triat aquesta obra per a comentar un derivat lèxic de *joc*, i aquest és *joguet*. La paraula *joguet* sabem que rep altres noms en diferents territoris lingüístics catalans com *jogueta* o *joguina* i que totes aquestes variants geogràfiques, o geosinònims, poden ser usades amb normalitat en els nostres textos tant orals com escrits, i que en els diccionaris normatius de referència hi són.

A banda d'aquest desacomplexament lingüístic en l'ús del mot *joguet*, i en la referència i aprenentatge de les diferents activitats lúdiques que l'autor ens exposa, ens ha interessat també l'aspecte lingüístic a què fèiem referència des de la variació fonètica. Alguns mots recollits a l'estudi presenten unes alteracions consonàntiques fàcilment explicables per fenòmens de contacte. Un dels exemples més evident seria la variant *mirles* per *birles* (mot, *birles*, que també podem escriure, juntament amb l'altra variant *bitlles*, ambdues igualment vàlides). La variant dissimilada santmatevana canvia un so bilabial oclusiu [b] per un altre també de bilabial nasal [m] i d'aquí en resulta *mirles*. Hi ha un altre cas d'alteració consonàntica que notem en *rolanxa* i *rodanxa*. Aquestes variants provenen de *roda*, així tenim *roda* > *rodanxa*. En la variant *rolanxa* s'ha produït un canvi consonàntic entre les consonant [ð] i [l]. En aquest cas tenen el punt d'articulació

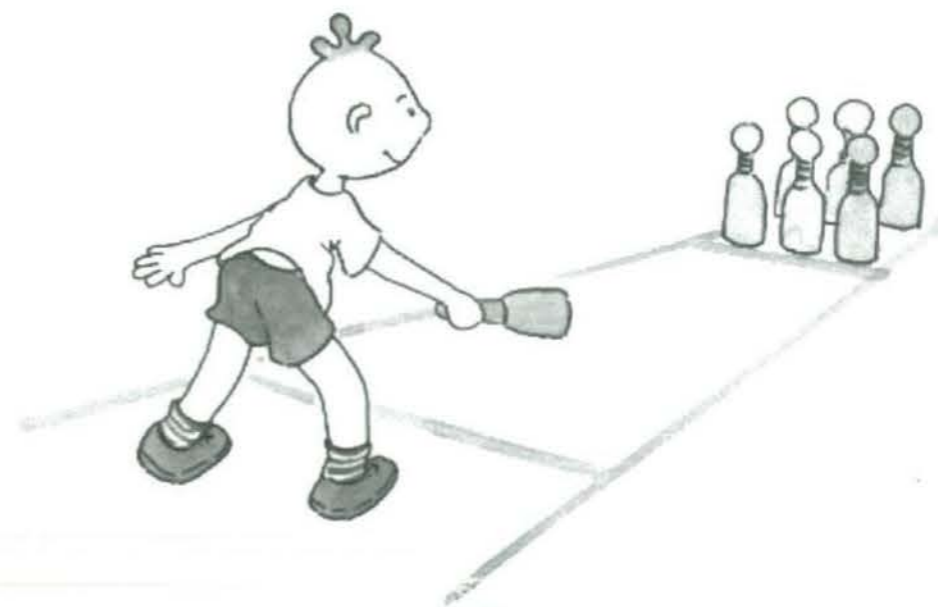
molt pròxim, dental i alveolar, i la dental passa a ser alveolar per la proximitat d'altres sons alveolars com [r] o [n] del mateix mot.

I fins aquí la recomanació que jugueu de valent aquest estiu, amb jocs, lectures i bona companyia. Que gaudiu d'un bon estiu, i que jugant i rient passeu bons moments, malgrat que alguns posen el nostre futur professional en joc.

I fins les pròximes *deLICatessen*, que vaja de gust!

Àngela Buj Alfara

Cap de Departament de Llengua Catalana i Literatura

CURS 2011/12 – 3r TRIMESTRE

M A R Ç	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Proves Cangur. Ho organitza el Departament de matemàtiques. 3r / 4t ESO i BAT. (15/03/12) ⇒ Sortida a Barcelona: Saló de l'ensenyament i Barri gòtic. Ho organitza el Departament de Ciències Socials. 4t ESO i BAT. (22/03/12) ⇒ Xarrada: Conèixer ens ajuda a prevenir a càrrec dels agents rurals. 2n ESO.(22 i 23/03/12) ⇒ Xarrada sobre el Tercer Món a càrrec de Rosa Saura. 1r ESO. (27/03/12) ⇒ Visita/taller a l'observatori de l'Ebre (Roquetes). Ho organitza el Departament de Ciències Naturals. BAT (30/03/12)
AB R I L	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Xarrada sobre el Tercer Món a càrrec de Rosa Saura. 2n ESO (10, 13 i 17/04/12) ⇒ Sortida: Via Verda (Tortosa – Valdeargorfa). Ho organitza el Departament d'Educació Física. 1r BAT (11-13/04/12) ⇒ Tallers d'educació emocional a càrrec de les psicòlogues Sílvia Vilanova i Natàlia Gavarró. Ho organitza la Coordinació Pedagògica. ESO. (11, 13, 18, 25 i 27/04/12). ⇒ Exposició / taller: La interculturalitat en les manifestacions lúdiques arreu del món. Ho organitza LIC. Alumnat, professorat, pares i mares. (16 – 27 /04 / 12) ⇒ Trobada del Pla català d'esport a l'escola. Ho organitza el Departament d'Educació Física. ESO i BAT. (18/04/12) ⇒ Venda de llibres a 1 euro: pro-escola Nicaragua. Ho organitza Rosa Saura. 1r / 2n ESO. (18-20/04/12) ⇒ Diada de Sant Jordi: Sortida en bicicleta a Valentins. Ho organitza l'Institut Manuel Sales i Ferré. Tot el centre. (23 /04/ 12) ⇒ Teatre en anglès a l'Orfeó. Ho organitza el Departament d'anglès. ESO i BAT. (26/04/12) ⇒ Xarrada a càrrec de Núria Pradas autora de El misteri de la calle de las glicinas. Ho organitza el Departament de Llengua i Literatura castellana. 1r ESO. (27/04/12)
M A I G	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Concurs d'anglès Big Challenge. Ho organitza el Departament d'anglès. ESO. (10 / 05 /12) ⇒ Visita al Museu Pau Casals i concert didàctic a l'auditori del Vendrell. Ho organitza el departament de Música. 1r/2n ESO. (24/05/12) ⇒ Xarrada: Revetlles amb precaució. Ho organitza l'Ajuntament d'Ulldecona. 1r/2n ESO. (29-31/05/12) ⇒ Sortida al Port: Embassament d'Ulldecona. Ho organitza el Departament de Ciències Naturals. 1r ESO. (31/05/12)
J U N Y	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Xarrada: Revetlles amb precaució. Ho organitza l'Ajuntament d'Ulldecona. 1r i 2n ESO. (1, 5 i 12/06/12) ⇒ Bicicletada. Ho organitza el Departament d'Eucació Física. 2n ESO. (07 / 06 / 12) ⇒ Xarrada sobre Treballs de recerca a càrrec de Nassira El Hadri El Yousfi. Ho organitza l'Institut Manuel Sales i Ferré. 1r BAT (08 / 06 / 12) ⇒ Sortida a Port Aventura. Ho organitza l'Institut Manuel Sales i Ferré. Tot el centre. (21 / 06 / 12) ⇒ Visita al sincrotó ALBA (Bellaterra UAB). Ho organitza el Departament de Ciències Naturals. BAT (CN). (22 / 06 / 12) ⇒ Activitats/ tallers final de curs. Ho organitza l'Institut Manuel Sales i Ferré. Tot el centre (22 / 06 / 12)

Carme Estellé—Coordinadora d'activitats i serveis

DIADA DE SANT JORDI

El passat 23 d'abril la comunitat educativa del nostre institut va portar a terme una sortida, en bicicleta i a peu, fins a Els Valentins.

Els motius : La Diada de Sant Jordi, Escoles Verdes, jornada esportiva i homenatge a l'exalumne del centre , Jofre Grau Biosca. La jornada va esdevenir molt participativa i emotiva. Finalment, cansats però satisfets vam tornar cap al centre, amb els objectius fixats ben assolits!

Francisco León Floro

DIADA DE SANT JORDI ALS VALENTINS

Aquest curs hem celebrat la diada de Sant Jordi d'una manera diferent. Hem fet una sortida tots junts als Valentins. Podíem triar entre anar-hi a peu o en bicicleta.

Com cada dia, però equipats per anar d'excursió, a les 8:30 ens hem trobat tots davant de l'institut i un cop organitzats, hem començat la marxa. Primer ho han fet els que anaven a peu i després els que anaven en bici.

Quan ja portàvem una bona estona caminant, per camins veïnals, a la zona coneguda com el Pantanet, ens hem aturat per esmorzar i descansar una mica. Cap a les dotze, aproximadament, arribàvem cansats i acolorats als Valentins on tot seguit hem fet un tomb pel poble.

En acabar de visitar el poble, menut però acollidor, tots plegats hem fet cap a la pista poliesportiva on volíem fer el nostre petit homenatge a Jofre Grau, un alumne dels Valentins i company de l'institut mort en accident l'estiu passat. L'acte ha estat molt emotiu perquè han estat presents els seus pares, el germà i els iaios. També l'alcalde, que ens ha donat la benvinguda i les gràcies, i d'altres veïns del poble que amb la seua presència s'han volgut afegir a l'homenatge.

L'institut ha volgut obsequiar els pares de Jofre amb un un powerpoint, que ens ha fet emocionar, on apareixia Jofre i els seus companys de curs fent activitats al centre. També els han regalat un ram de flors, una placa amb una inscripció i un llibre amb les dedicatòries de companys i professors que

han assistit a l'acte. Els pares molt emocionats i agraïts han correspost amb un pòster de Jofre per penjar-lo a l'institut i un punt de lectura amb la fotografia del seu fill per a cada un dels assistents.

Després d'aquest intercanvi de regals i els corresponents parlaments de la direcció del centre, dels pares de Jofre i de l'alcalde, l'acte ha agafat un caire més festiu i s'han anat succeint diverses actuacions: coreografies de diferents grups d'alumnes, un miniconcert a càrrec dels alumnes de 1r d'ESO dirigits pel seu professor de música i l'espectacular interpretació dels "corridos" d'Enric Millan.

Acabades les actuacions, ha arribat el moment d'acontentar l'estómac. Alumnes i professors, en bona harmonia, formant rogles i grups enmig de la pista poliesportiva, han començat a traure els entrepans de les motxilles i... a dinar s'ha dit! S'havia fet una mica tard i s'havia fet gana amb tanta caminada i tant pedalar.

El dia ha estat magnífic! S'agraïa el sol que després del llarg hivern s'havia decidit a acompanyar-nos en un dia tan especial. Es respirava la primavera i les seues sentors. Els camps que envoltaven la pista ja s'havien vestit d'un verd lluent i la brisa suau que bufava, gronxava el branquillons encara tendres dels ametlers i presseguers... I de fons la piuladissa dels ocells i la cridòria de alumnes, els somriures distesos dels professors...

Havent dinat i amb les forces recuperades, uns a peu, els altres en bici i alguns en "cotxe", hem emprés el camí de tornada cap a Ulldecona on hem arribat sobre dos quarts de sis cansats però satisfets pel dia tan agradable que hem passat tots junts.

Ben segur que Jofre, des d'allà on siga, també s'ha sentit acompanyat en veure que el recordem...

**Cristina Kuzman, Rasvan Luncan i
Carme Estellé
Aula d'Acollida**

A peu de foto: grup d'alumnes del nostre institut, al pavelló d'esports local després de desenvolupar tasques de monitoratge en la Diada Esport Comarcal.

Alumnat de les Terres de l'Ebre que ha realitzat la 1 part del curs de formació "Gestió de petites entitats esportives" PCEE. Ulldecona, 2 de juny de 2012.

TALLER DE MANDALES

L'alumnat de 3r d'ESO de Religió, durant aquest tercer trimestre, ha realitzat un **Taller de Mandales**

XARRADA DE NASSIRA EL HADRI

L'antiga alumna Nassira El Hadri ha fet una xarrada a l'alumnat de 1r de Batxillerat sobre **El Treball de recerca: oportunitat o malson?**

The Big Challenge

El passat dijous 10 de maig 36 alumnes del nostre centre van participar al concurs *The Big Challenge*, que es celebra el mateix dia a diferents països europeus. Els alumnes han de contestar 54 preguntes de les quals se'ls donen quatre opcions i han de triar la correcta. Aquest any el nombre d'alumnes que han participat ha estat més elevat als dos primers cursos de l'ESO. En general, els resultats han estat satisfactoris, ja que la majoria dels nostres alumnes han estat classificats per sobre de la mitjana nacional. Esperem que en les properes edicions us seguïu animant a concursar, estem segures que ho fareu molt bé!

Departament de Llengües Estrangeres

SLATE ONE, TAKE ONE...ACTION!

La setmana de Sant Jordi, concretament el dia 26 d'abril, tot l'alumnat del centre va anar a l'Orfeó a veure una obra en anglès anomenada *Clapperboard* de la companyia de teatre Fòrum Teatre i Educació.

Les obres d'aquesta companyia es caracteritzen per ser **interactives**, estar representades **íntegrament en anglès**, i per estar **adaptades** als diferents nivells d'ensenyament i de coneixement de l'idioma. Les obres estan interpretades per **actors nadius**, titulats en les millors universitats i escoles d'interpretació britàniques.

La representació va ser tot un èxit, ja que els actors van ser capaços de mantenir els alumnes atents i engrescats en l'obra en tot moment. A més a més després van poder participar en un petit col·loqui els actors.

La iniciativa va ser del Departament de Llengües estrangeres però vam demanar un ajut al Pla d'Entorn, que ens va ser concedit, per la qual cosa aprofitem l'ocasió per donar-los les gràcies per fer que activitats com aquesta es puguin dur a terme.

BRITISH CULTURE CLASS

El passat dia 3 de maig l'alumnat de batxillerat va poder gaudir d'una divertida classe cultural a càrrec d'un professor nadiu gràcies a l'editorial Burlington Books.

Per als alumnes va ser una manera diferent i molt interactiva d'aprendre anglès a través de diversos aspectes de la cultura britànica i temes interessants com: el menjar típic, la Família Reial, l'esport, la música i molta gent famosa.

Tots van tenir l'oportunitat de participar-hi activament, especialment al final perquè hi va haver un concurs de l'estil del programa de televisió *Qui vol ser milionari?* on tots els participants que encertaven la resposta s'enduien un "petit premi".

Departament de Llengües Estrangeres

SORTIDA AL VENDRELL

El dijous 24 de maig de 2012, el departament de Música va organitzar una sortida al Vendrell on part de l'alumnat de 1r i 2n d'ESO del nostre centre tingué la sort de visitar i, per tant, de poder gaudir del meravellós i fascinant Museu Pau Casals i de veure i d'escoltar una audició didàctica a l'Auditori, que també porta el nom d'aquest gran músic català, anomenat Anem de concert i on els instruments de vent-metall foren els veritables protagonistes. La sortida fou cap allà les 8:30h del matí i la tornada estava prevista per a les 17:30h.

La primera parada fou el Museu on, a través d'una visita guiada, tot l'alumnat va poder conèixer, una mica més, la figura d'aquest gran mestre català.

través de l'extens patrimoni artístic i documental que s'hi conserva. És una eina pedagògica útil que permet treballar no sols la figura de Pau Casals i de la seva època, sinó també diversos conceptes relacionats amb la música i els valors

rar la casa com a museu. El 1996 al Fundació Pau Casals va decidir tancar el museu per sotmetre'l a una profunda rehabilitació. El pas dels anys, les condicions climàtiques adverses i les noves necessitats que plantejava la societat actual feien necessària una intervenció tant des del punt de vista estructural com museogràfic. L'actual museu va ser inaugurat el 2 de juny de 2001.

L'objectiu principal del museu és el de conservar, preservar i difondre la vida i la obra de Pau Casals a través de l'extens patrimoni artístic i documental que s'hi conserva. És una eina pedagògica útil que permet treballar no sols la figura de Pau Casals i de la seva època, sinó també diversos conceptes relacionats amb la música i els valors

de la pau, la justícia i la llibertat.

Després de quedar-se meravellats d'aquell espai ple de grans vivències, en general, del músic, passarem a l'Auditori que és situat al barri marítim de Sant Salvador, davant del Museu Pau Casals. És d'una estructura moderna i àgil, pensada per a la funció bàsica que havia de complir, la de sala de concerts. Va ser inaugurat el dia 6 de juny de l'any 1981.

La sala d'audicions té una capacitat per a quatre-centes persones. El vestíbul és utilitzat per fer exposicions i recepcions. Impacta per la seva excel·lent acústica i pel seu disseny ja que l'aspecte, des de l'interior, resulta com una quilla d'embarcació, amb el costellam vist.

.Allí l'alumnat va poder gaudir d'una audició didàctica anomenada Anem de concert, com ja he dit abans, on els instruments de vent-metall a través d'un quintet i un narrador en directe, feren les delícies de tots els que vàrem tenir la sort de ser allí com a públic

Genial sortida per repetir en tots els aspectes ja que la climatologia també va estar del nostre costat i l'alumnat, després d'aprofundir en la figura d'En Pau Casals, va poder passar una estona divertida a la mateixa platja de Sant Salvador (el Vendrell).

Com deia Pau Casals: "Cada segon que vivim és un moment nou i únic de l'univers, un moment que mai tornarà..."

Una abraçada a tothom i molt bones vacances!!!!

VERE -Professor de Música

SORTIDA ALS PORTS

El passat 30 de maig, els de 1r d'ESO vam anar d'excursió a l'embassament d'Ulldecona amb els professors Ferran Grau i Amada Rodríguez.

Els nostres monitors van ser Víctor i Natàlia, que ja els coneixíem des de fa 3 ó 4 anys, i també va venir un monitor nou, Carlos.

El que més em va agradar va ser que vam xalar molt perquè vam fer jocs per aprendre coses sobre la naturalesa. Per exemple, ens van donar un estri que feia la funció de regle per mesurar els arbres alts.

Després de dinar vam veure dos cabres, i la nostra fotògrafa Amada va fer moltíssimes fotos.

Va ser una excursió molt "xula" i entretinguda.

Laia Millan Cucala (1r B)

PRACTICANT LA TECNOLOGIA

L'alumnat de primer de batxillerat que cursa l'assignatura de Tecnologia, guiat pel seu professor, Ricard Reverter Forcadell, ha construït una màquina expenedora de llaunes de refrescos.

El projecte s'ha dut a terme durant tot el curs escolar i el material utilitzat ha estat l'equipament de pneumàtica de l'aula de tecnologia.

L'experiència ha servit per posar en pràctica els coneixements teòrics de la matèria.

FESTA DE JUBILACIÓ DE MARISA FERRÉ PLIUS I CARLOS VERGE LÁZARO

A **Carlos Verge Lázaro**,
Professor

Home de conreus mil·lenaris:
de la matemàtica de Tales
a l'or líquid de les oliveres.

A **Marisa Ferré Plius**,
Professora i directora

*Todos cuantos vivimos, que en pienes andamos,
siquiere en preson o en lecho yagamos,
todos somos romeos que camino andamos.*

Gonzalo de Berceo

PER MOLTS ANYS!!!!

TAULER D'ANUNCIS

Del 2 al 10 de juliol

Matriculació de **batxillerat**
i **cicle formatiu**

Matrícula extraordinària
de **batxillerat** per als pendents dels
exàmens de setembre
Del 7 al 13 de setembre

EXÀMENS
DE SETEMBRE

4 i 5

Matrícula extraordinària
d'ESO (4t) per als pendents
d'exàmens de setembre

Del 7 al 13 de setembre